

ВЕСТНИК НА ОБЩИНА

САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов” № 37, тел.: 21-16, факс: 20-95

e-mail: satovchabl@abv.bg

28 ноември - 4 декември 2022 г., година (XVIII), 45 /880

ОБЩНСКИ НОВИНИ

ОТКРИТ УРОК ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИИ, ПОСВЕТЕН НА 150-ГОДИШНИНАТА НА СУ САТОВЧА

На 22 ноември в СУ „Св. св. Кирил и Методий“ с. Сатовча се проведе открит урок по история и цивилизации в 6 клас в присъствието на училищно ръководство, родители, учители и ученици. Целите на урока бяха: учениците да се запознаят с живота и делото на Светите братя Кирил и Методий; да придобият умения за работа в групи и други интерактивни методи; да се отбележи по своеобразен начин 150-годишнината от основаване на училище в Сатовча, което има за настоящ патрон Кирил и Методий.

Учениците бяха разделени на три групи и всяка от тях имаше своите задачи: да представят живота и делото на Кирил и Методий, да опишат мисиите на Кирил и Методий, да представят пристигането на Кирило-Методиевите ученици в България и дейността в родината ни. Освен това, те трябваше да дават дефиниции на основните понятия в урока, да определят хронологията на историческите събития. Интересен момент в урока бе ролевата игра „Диспутът с триезичниците“, в която ученици влезнаха в ролите на представителите на триезичната догма и на Константин-Кирил Философ, който защити правото на славянските народи да имат своя азбука и писменост. Шестокласниците показаха високи умения в изобразяването на портретите на Кирил и Методий, в рецитирането на стихове, в красноречието – те трябваше да напишат имената си на глаголица и кирилица. По този начин се направиха междупредметни връзки с български език и литература, с изобразително изкуство и с др. предмети.

Кулминацията в урока бе резюмето на историята на училището, което представители на трите групи трябваше да прочетат.

Така урокът постигна своите цели и задачи: да формира у учениците умения за работа с исторически понятия, исторически извори, за идентифициране на исторически личности; да изгражда историческо мислене; да се направи връзка с други учебни предмети; да се формират патриотични ценности у учениците и уважение към културно-историческото ни наследство.

НЕКА ДОБРОТО ПРОДЪЛЖИ 2022

Организираната от Общинска администрация – Сатовча благотворителна кампания по набиране на средства за децата сираци и деца с трайно увреждане до 16 годишна възраст, за трети пореден път се провежда под надслова „Нека доброто продължи!“.

До заключителният етап от кампанията ще се организират различни по вид мероприятия и базари, които да подпомогнат набирането на средства. Желателите да бъдат част от инициативата могат да дарят средства всеки делничен ден в сградата на Общинска администрация - Сатовча, в кметствата по населени места или по банкова сметка:

**Търговска банка Д-АД IBAN: BG98DEMI92408400043012
Код на вид плащане: 445100 BIC: DEMIBGSF**

Банковата сметка е изписана на официалния сайт на общината.

Нека отново да бъдем причината, да стоплим сърцата и дарим усмивка на семействата, имащи нужда от това. Нека отново да бъдем заедно и в трудните моменти! Бъдете част от доброто! Бъдете благодетел! Включете се в инициативата! - *апелира кметът на общината д-р Арбен Мименов*

НАП ВРЪЩА ДО 1800 ЛЕВА НА РОДИТЕЛИ С ТРИ ДЕЦА

По-високи размери на данъчни облекчения за придобитите доходи през 2022 г. ще могат да ползват родителите на деца и деца с увреждания, в сравнение с предходната година.

Сумите, които може да възстанови НАП са в зависимост от броя на децата, като за едно ненавършило пълнолетие дете облекчението от годишната данъчна основа е 6000 лв., а сумата за получаване до 600 лв., за две - 12 000 лв. и сума за получаване до 1200 лв., за три и повече - 18 000 лв. със сума за получаване до 1800 лева.

За отгледане на едно дете с увреждания облекчението за тази година е в размер на 12 000 лв., като сумата за получаване е до 1 200 лева. Това са средствата, които могат да бъдат получени, когато лицата не са ползвали облекчения при авансовото облагане на доходите.

За да ползва данъчните облекчения, физическото лице (включително едноличен търговец) трябва през 2022 г. да е получавало доходи, облагаеми с годишни данъци (данък върху общата годишна данъчна основа или данък върху годишната данъчна основа за доходи от стопанска дейност като едноличен търговец).

Хората без доходи, или само с необлагаеми такива, като обезщетение за майчинство например, както и само с доходи, облагаеми с окончателен и/или патентен данък, не могат да се възползват от облекченията, но това може да направи другият родител, ако отговаря на условията.

Условията за ползване на данъчните облекчения за деца и деца с увреждания са подробно описани в сайта на НАП. Едно от най-важните изисквания за прилагане на облекчения е родителите да нямат публични задължения, подлежащи на принудително изпълнение. Нашият съвет е гражданите да проверят онлайн с персонален идентификационен код данъчната си сметка за задължения преди да ползват данъчно облекчение, за да избегнат неудобства.

Годишният размер на данъчните облекчения може да се ползва по два начина, както и досега. Единият е с подаване на съответната декларация пред работодателя по основния трудов договор в периода от 30 ноември до 31 декември 2022 г. В този случай работодателят може да възстанови данъка в срок до края на януари 2023 г.

Втората възможност за ползване на данъчното намаление е с подаване на годишна данъчна декларация в НАП в срок от 10 януари до 2 май 2023 г., като паричните суми ще бъдат възстановени след проверка от приходната агенция в срок от 1 месец след подаването на декларацията.

Подробна информация за данъчните облекчения има в сайта на приходната агенция www.nap.bg, Фейсбук страницата на ведомството, а телефонна консултация по тези въпроси може да се направи с Информационния център на НАП на телефон: 0700 18 700 и имейл infocenter@nra.bg.

Комисия за защита на потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

29 Ноември 2022 година, Вторник,
Международен ден за солидарност с палестинския народ

Отбелязва се от 1978 г. с резолюция 32/40В на Общото събрание на ООН от 2 декември 1977 г. и във връзка с резолюция 181 (тг) по въпросите на Палестина от 29 ноември 1947 г.

30 Ноември 2022 година, Сряда,

На 30 ноември имен ден празнуват всички, които носят името: Андрей (означава - мъжествен), Андриан, Андриана, Андриан, Андрея, Андро, Храбър, Храбрин, Силен, Дешка, Първан.

1 Декември 2022 година, Четвъртък,
Празник на Военномедицинска академия София,

Празникът на академията е определен съгласно чл.3, ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на ВМА, приет с ПМС 168/2 юли 2009 г. На този ден през 1891 г. влиза в сила Заповед 439 от 19 ноември 1891 г. на военния министър полк. Михаил Савов за създаване на Софийска

обща гарнизонна болница. За първи началник е назначен д-р Георги Золотович, лекар на Военното училище, участвал в изготвянето на законопроекти за здравеопазването и един от основателите на Българския лекарски съюз. От 1 януари 1893 г. до края на 1918 г. тя съществува като Първа софийска дивизионна болница със 100 войнишки и 10 офицерски легла. По време на Балканската война (1912-1913) Първа софийска дивизионна болница работи като клон на Разпределителната болница в София. През 1946 г. се създава ново медицинско учреждение за военните чинове в София - Общовойска поликлиника, която първоначално е самостоятелно лечебно учреждение, но от юли 1950 г. болницата и поликлиниката се обединяват в Общовойска болница с поликлиника. През 1954 г. на базата на съществуващата от 1945 г. Общовойска хигиенен институт в Овча купел се създава Научноизследователски военномедицински институт. На 12 август 1960 г. с Постановление 196 на Министерския съвет се създава Висш военномедицински институт (ВВМИ), който включва Научно-изследователския военномедицински институт, Общармейската болница и Отдела за военномедицинската подготовка към Медицинско управление при Министерство на народната отбрана. На 7 април 1989 г. с Указ 546 на Държавния съвет се създава Военномедицинска академия (ВМА) към Министерство на отбраната като единен лечебен и учебно-научен комплекс със задача да развива военномедицинската наука и да провежда обучение, специализация и усъвършенстване на военномедицинските кадри. Тогава тя обединява ВВМИ, Обединен авиомедицински научноизследователски институт, Военноморска болница - Варна, и Първа клинична болница „Д-р К. Хавезов“ (Клинична база „Лозенец“) в София. В структурата на ВМА влизат пет многопрофилни болници за активно лечение в София, Пловдив, Варна, Плевен, Сливен, три болнични бази за рехабилитация и профилактика в Банкя, Хисар и Поморие, медицински пунктове в поделенията на Българската армия и специализирани звена.

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотоси, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-93,
e-mail: satovchabl@abv.bg

ОНЛАЙН КОНКУРС ЗА РИСУНКА И ДИГИТАЛНО ТВОРЧЕСТВО „НЕПОЗНАТИЯ ТВОРЕЦ В МЕН“

Народно читалище „П. К. Яворов-1920“ започна изпълнението на проекта „Творчество без граници“, финансиран с любезното съдействие на Национален фонд „Култура“ по договор № LI-2022-219 по програма „Любителско творчество 2022“.

В проекта участват следните школи и творчески структури при читалището: Школа по китара, Школа по пиано, Музикално студио „Таланти“ /клас по пеене/, Вокална формация „Песен жива“ и Литературен клуб „Калина Малина“. В рамките на проекта всяка отделна школа и дейност ще изгради и обогати своя репертоар. Възпитаниците на школите ще представят своето инструментално и песенно творчество пред публика на специални концерти през 2023 г. В рамките на проекта ще бъде събрано и разработено творчеството на членовете на Литературния клуб „Калина Малина“ чрез издаването на Литературния алманах „Споделения“!

В рамките на проекта ще се осъществят две онлайн инициативи, които ще популяризират инструменталното, вокалното и изобразителното творчество и изкуство на участници от българските читалища:

- Виртуален преглед на инструменталното и вокалното изкуство „С музиката в душите и сърцата“;

- Онлайн конкурс за рисунка и дигитално творчество „Непознатия творец в мен“.

Условия за участие:

- във виртуалния преглед може да вземе участие всяко читалище, което изпрати един качествен видеозапис с продължителност до 10 минути. Задължително се посочва името на колектива/състава/участника, наименованията на изпълненията, името на ръководителя, електронна поща, адрес и телефон на участващото читалище. Прегледа няма конкурсен характер;

- в конкурса за рисунка и дигитално творчество могат да вземат участие двама представители от читалище за всеки от двата раздела „Рисунка“ и „Дигитално творчество“. Разпределение по възрастови групи: първа – от 7 до 10 години, втора – от 11 до 14 години, трета – от 15 до 18 години и четвърта – над 18 години. Всяка творба да е придружена с две имена, възраст, институция, ръководител/ педагог, електронна поща, адрес и телефон на участващото читалище. Специално жури ще присъди награди по възрастови групи, като си запазва правото да не присъди такива по своя преценка;

- всички материали се изпращат на следната електронна поща: proekti2022@mail.bg в срок до 20.12.2022 г.;

- обработката на участващите материали ще се извърши в периода 21.12.2022 г. – 28.02.2023 г.;

- участващите материали ще бъдат публикувани в периода: 1.03.2023 г. – 30.04.2023 г., а при възможност и по-рано. Видеоматериалите ще бъдат публикувани и разпространени в групата на читалището в социалната мрежа „Фейсбук“ и създаден за целта видеоканал в „Youtube“;

- всяко участващо читалище получава плакет/награда и грамота.

КОНКУРС „МОЕТО КОЛЕДНО ЧОРАПЧЕ“

С този конкурс ръководството на читалището има за цел, да накара всеки обичаш коледните трепети да изработи коледно чорапче и така да се докосне до коледните празници, до добротата, до чистите и топли човешки взаимоотношения и до изненадите в Коледната нощ.

РЕГЛАМЕНТ

ПРАВО и УСЛОВИЯ на участие:

1. В конкурса „Моето коледно чорапче“ могат да участват желаещи от всички възрасти, разпределени в четири групи:

- Първа възрастова група – до 7 години
- Втора възрастова група – до 13 години
- Трета възрастова група – до 18 години
- Четвърта възрастова група – над 18 години

2. Всеки има право да участва в конкурса само с 1 /една/ творба.

3. Всяка творба трябва да съдържа следната информация:

- трите имена на автора;
- възраст, училище/школа;
- точен адрес;
- телефон за връзка.

4. КОЛЕДНОТО ЧОРАПЧЕ може да бъде изработено от хартия, пластмаса, вълна, фолио, прежда, плат, стиропор, кадастрон, глина, дърво, светещи елементи, тесто, гипс и др.

5. Срок за предаване на готовите творби: От 07 до 09. 12.2022г. от 14.00ч. до 17.00ч.

6. Място за предаване на готовите творби: НЧ „КУЛТУРА – 2002“ в гр. Димитровград, бул. „Г. С. Раковски“ № 16 ет. 2 офис 10 (Търговски комплекс).

ЖУРИРАНЕ:

Основни критерии по които ще се оценяват творбите:

- сложност на изработка;
- естетичен вид;
- цветови съчетания и хармония.

Официално награждаване: на 16.12.2022г. от 18.00ч. в НЧ „КУЛТУРА – 2002“

Имената на победителите ще бъдат обявени в местните електронни медии и на facebook-страницата на читалището.

Успех на всички участници!

Телефон за информация: 0884 12 80 92.

КОНКУРС „МОЕТО КОЛЕДНО ЧОРАПЧЕ“

ПРИТЧА ЗА ЧОВЕШКИТЕ ВЪЗГЛЕДИ

В една беседа стоели две жени и си говорели нещо. Отдалеч ги видял мъж, който бил изпечен мошеник, и си казал:

- Тези двете красавици сигурно пак обсъждат как да измъкнат парите на някой мъж. Жените са големи измамници!

След мошеника по същия път минал работохолик, който се бил запътил към службата си. Мислел да прекара целия ден там. Щом видял жените, той рекъл:

- Писна ми от мързеливи жени! Мъжете им се скапват от работа от сутрин до вечер, а те бездействат по цял ден и си бърбят с приятелки.

След работохолика по същия път минала жена, която имала сестра. Щом видяла двете дами, тя си казала:

- Като ги гледам двете сестри как си говорят, се сещам, че отдавна на не съм звъняла на семейството си. Хубаво е, че поне те намират време една за друга.

Притчата за човешките възгледи разкрива, че светът не е нито лош, нито добър.

Той всъщност е едно голямо огледало на нашите собствени възгледи. Ако в главата ни има само лоши мисли, ние виждаме винаги лошото. Ако сме с позитивна нагласа, виждаме доброто. Човек вижда толкова, колкото знае и може.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

От 1 декември започва приемът на фактури за плодовете и зеленчуците, реализирани на пазара през 2022 г.

И тази година от 1 декември земеделските производители, кандидатствали по схемите за обвързано подпомагане за плодове и зеленчуци и за зеленчуци - оранжерийно производство за Кампания 2022, ще подадат във фонд „Земеделие“ документи за реализация на произведената продукция. Подаването на декларацията и електронният опис на фактурите и касовите бележки са по следните схеми - СП основна група, СП сливи и десертно грозде, СЗ-ДККП, СЗ-пипер, СЗ-МЗДП и СЗо. Приемът ще продължи от 1 до 23 декември 2022 г. и от 9 до 17 януари 2023 г.

Документите ще подават в отделите „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“ (ПСМП) в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“. Изискуемите документи по изброените схеми следва да са издадени в периода от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2022 г.

От 9 януари 2023 г. кандидатите по схемата СЗ-КЛЧ (картофи, лук и чесън) ще могат да подават декларацията и електронния опис на документите за реализирана продукция по схемата. Документи ще се приемат до 8.02.2023 г. в отделите „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“ (ПСМП) в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“. Документите за реализирана продукция по схемата СЗ-КЛЧ следва да са издадени в периода от 01.02.2022 г. до 31.01.2023 г.

Утвърдените образци на електронния опис на документите, доказващи реализацията на произведената продукция са достъпни за попълване след изтегляне от сайта на ДФ „Земеделие“. При попълване на приложения файл не се обединяват редове, не се добавят работни страници и по никакъв начин не се променя формата на зададената таблица. Попълненият опис по образец се подава на електронен и хартиен носител, придружен от копия на описаните в него документи.

Не подлежат на подпомагане кандидатите по схемите за обвързано подпомагане за плодове и зеленчуци, които не са предоставили и подписали изискуемата декларация и опис по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ за произведената от тях продукция, както и копията на документите, които доказват нейната реализация в периода по чл. 32 на Наредба 3 от 17.02.2015 г.

Прагът за задължителна регистрация по ЗДДС се увеличава от 50 на 100 хил. лева от 01.01.2023 г.

На 4 ноември България е получила разрешение да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност.

Това означава, че прагът за задължителната регистрация по чл. 96, ал. 1 от ЗДДС се увеличава от 50 000 на 100 000 лева. Изменението влиза в сила от 01.01.2023 г.

Съгласно член 287, точка 17 от Директива 2006/112/ЕО България може да освободи от облагане с данък върху добавената стойност (ДДС) данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не надвишава равностойността в национална валута на 25 600 EUR по обменния курс в деня на присъединяването на страната.

С писмо, заведено в Комисията на 17 май 2022 г., България поиска разрешение да въведе специална мярка за дерогация от член 287, точка 17 от Директива 2006/112/ЕО и така да освободи от ДДС данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не е по-висок от равностойността в национална валута на 51 130 EUR по обменния курс в деня на присъединяването ѝ.

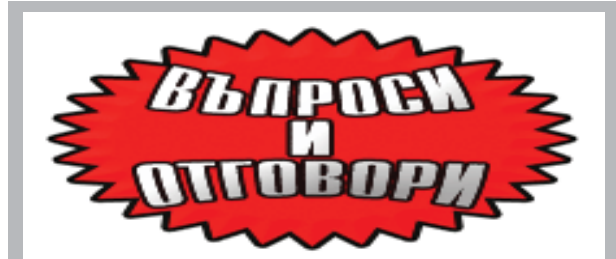
Специалната мярка ще се прилага до 31 декември 2024 г. - датата, до която държавите членки трябва да транспонират Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета. От посочената директива следва, че от 1 януари 2025 г. на държавите членки ще бъде разрешено да освободят от ДДС доставките на стоки и услуги, извършвани от данъчно задължени лица, чийто годишен оборот в дадена държава членка не надвишава праг от 85 000 EUR или равностойността им в национална валута.

Може да изтеглите новите декларации за ползване на данъчните облекчения за деца

Министърът на финансите утвърди новите образци на декларации за ползване на данъчни облекчения за деца и деца с увреждания за 2022 година. Предстои те да бъдат обнародвани и в Държавен вестник.

Декларацията за ползване на данъчните облекчения за деца по чл. 22в, ал. 8 от ЗДДФЛ и декларацията за ползване на данъчните облекчения за деца с увреждания по чл. 22г, ал. 7 от ЗДДФЛ са публикувани в рубриката Формуляри в сайта на НАП.

Въпрос: Кои граждани са здравноосигурени за сметка на републиканския бюджет?

Отговор: За сметка на републиканския бюджет се осигуряват гражданите, които отговарят на условията за получаване на месечни социални и целеви помощи за отопление по реда на Закона за социалното подпомагане, както и настанените в специализирани институции за социални услуги. Осигуряването на тези лица се извършва чрез дирекциите за социално подпомагане. От 1 януари 2003 г. здравните вноски на децата до 18-годишна възраст се заплащат от републиканския бюджет. Това важи и за навършилите 18-годишна възраст до завършване на средно образование (редовна форма), както и за студентите редовно обучение до навършване на 26-годишна възраст, вкл. за докторантите редовна форма на обучение по държавна поръчка, независимо от възрастта. Републиканският бюджет поема здравното осигуряване на ветераните от войните и военноинвалидите, пострадалите при изпълнение на служебния си дълг служители на МВР и държавните служители, задържаните под стража или лишени от свобода, лицата в производство за предоставяне на статут на бежанец или право на убежище, родителите, осиновителите или съпрузите, които полагат грижи на инвалиди със загубена работоспособност над 90 на сто, които постоянно се нуждаят от чужда помощ, пенсионерите, както и на гражданите, които отговарят на условията за получаване на месечни социални помощи и целеви помощи за отопление по реда на Закона за социално подпомагане, ако не са осигурени на друго основание, вкл. и на настанените в специализирани институции за социални услуги и приетите за обслужване в социални учебно-професионални центрове и центрове за временно настаняване, центрове за настаняване от семеен тип, преходни жилища, защитени жилища, наблюдавани жилища и кризисни центрове...

Въпрос: Как се прави временен избор на личен лекар?

Отговор: Ако здравноосигурените граждани пребивават в друг здравен район за срок до един месец и трябва да получат медицинска помощ, могат да се обърнат към всеки общопрактикуващ лекар за съдействие. Необходимо е да му представят здравноосигурителната си книжка. Ако им се налага да пребивават в друг здравен район за срок от един до пет месеца, трябва да направят временен избор на общопрактикуващ лекар. За целта те попълват регистрационен формуляр за временен избор, който може да се изтегли от сайта на НЗОК - меню „За гражданите“, или да се закупи от книжарница за медицинска документация. Формулярът се попълва от лекаря, който ще обслужва гражданите за периода на пребиваването им на новото място.

При извършване на временен избор здравноосигурените лица се ползват с всичките си права по реда на Закона за здравното осигуряване и Националния рамков договор. Лекарствата, които хроничноболните ползват за домашно лечение, ежемесечно се предписват от общопрактикуващия лекар, при който е осъществен временният избор. При изтичане на срока на временния избор автоматично се възстановява постоянният избор на общопрактикуващ лекар.

Здравноосигурените лица, на които е поискано да заплатят оказаната им инцидентна медицинска помощ по време на почивка и ваканция, трябва да изискат от лекаря финансов документ за платените суми. При нарушаване на правата им на здравноосигурени, те могат да подават жалби до РЗОК, като в случаите на неправомерно взети суми прилагат копие от финансовия документ, издаден от лечебното заведение.

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

НОЕМВРИ И ДЕКЕМВРИ 2022г.

До 30-ти ноември: ЗДДС

Регистрирано лице по чл. 157а от ЗДДС подава справка-декларация за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии под формата на пратки със собствена стойност, ненадвишаваща левовата равностойност на 150 евро, с изключение на акцизни стоки, по които

получатели са данъчно незадължени лица, които са установени, имат постоянен адрес или обичайно пребиваване в държава членка, включително в страната, за данъчен период - месец октомври и внася дължимия данък.

Забележка: В случаите на подаване от регистрирано лице по чл. 157а от ЗДДС на справка-декларация, ако последният ден на месеца, следващ данъчния период, за който се отнася декларацията, е неприсъствен ден, срокът ще бъде спазен при подаване на справка-декларацията до последния ден на месеца, включително.

ЗДДФЛ

1. Деклариране и внасяне от търговските банки и клоновете на чуждестранни банки в страната на окончателния данък по чл. 38, ал. 13 от ЗДДФЛ за доходите от лихви по банкови сметки на местни физически лица, придобити през месец октомври.

2. Дипломатическите представителства на други държави, които желаят от началото на следващата година да преустановят внасянето на данък за доходите от трудови правоотношения, сключени с местни физически лица, въз основа на направен от тях избор по реда на ЗДДФЛ, писмено уведомяват компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

До 1-ви декември: ЗКПО

1. Внасяне на месечните авансови вноски за декември за корпоративния данък по ЗКПО.
2. Внасяне на тримесечните авансови вноски за трето тримесечие за корпоративния данък по ЗКПО.

Въпрос: Какви права имат бременните жени? Кои изследвания се поемат от здравната каса?

Отговор: Бременните жени имат право сами да определят кой ще наблюдава бременността им, ще извършва прегледите и ще назначава изследванията, необходими през този период. При рискова бременност наблюдаването се извършва само от АГ-специалист.

Наблюдението на бременността от специалист по акушерство и гинекология се извършва с „Медицинско направление“ (бл. МЗ-НЗОК № 3), издадено от личния лекар.

Бременната има право да смени акушер-гинеколога, ако не е доволна от оказаната помощ. За целта личният лекар трябва да ѝ издаде направление. Специалистът, установил бременността, също може да включи жената в програма „Майчино здравеопазване“, без да изисква ново, т.е. второ направление. Това може да бъде извършено както при първично, така и на вторично посещение. В диспансерното наблюдение има задължителни лабораторни изследвания, които трябва да се извършат в различните срокове на бременността:

- пълна кръвна картина (хемоглобин, еритроцити, левкоцити, хематокрит, МСV, МСН, СУЕ); изследване на кръвна захар; урина - един път при първо посещение, и по един път в V и VIII лунарен месец;

- определяне на кръвна група и Rh-фактор - един път - в I-ви триместър (или при първо посещение);

- изследване за сифилис и хепатит В (HvS Ag), а при съгласие на бременната - и за HIV, както и два ехографски прегледа - един в началото на бременността, и втори - между 16-ата и 20-ата гестационна седмица (около петия календарен месец);

- изследване на онкопрофилактична цитонамазка (назначава се от специалист по АГ);

- изследване на влагалищен секрет за микробиологично изследване - един път при първо посещение и още веднъж в IX лунарен месец;

- проследяване на сърдечната дейност на плода - от V лун. месец - по един път във всеки лунарен месец; а в IX и X - по два пъти.

Изследване за определяне на кръвна група и Rh фактор не се назначава, ако вече е определено по друг повод. В този случай кръвната група и Rh фактора се вписват в Картата за профилактика на бременността.

При рискова бременност се назначават една или две допълнителни ехографии, в зависимост от възрастта на бременната - дали тя е над 35-годишна възраст или е под 20 години. Прави се и серумен скрининг за: алфа-фетопротейн, -свободен бета ЧХГ за оценка на риска от синдром на Даун и дефекти на невралната тръба.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

КАКВО КАТЕГОРИЧНО НЕ ТРЯБВА ДА ПРАВИМ В ГРАДИНАТА?

Всяка година се появяват иновации, които не само улесняват живота на градинарите и фермерите, но увеличават шансовете за по-добра реколта. Това може само да ни радва, но има истини, стари като света, нарушаването на които не води до нищо добро. Пренебрегването на тези правила може не само да унищожи реколтата, но да навреди на почвата за години напред, както и на здравето ни.

Ето и няколко строги „НЕ“-та, с които трябва да се съобразявате:

Не използвайте некачествени семена

Опитните производители знаят, че от некачествен посадъчен материал добра реколта не може да се очаква. Важно е да използваме семена само от производители, държачи на своята репутация. Когато събираме сами семена за следващия сезон, важно е да избираме здрави, зрели плодове, отговарящи на сортовете характеристики. Семената, събрани от хибриди (F1) няма да дадат добра реколта.

Важно е да знаем какво искаме – богата реколта или предпочитани вкусови качества, защото не винаги тези характеристики се съчетават.

Не засявайте семената по-рано от посочените оптимални срокове

Желанието ни по-рано да произведем пресни плодове и зеленчуци е съвпадало с една реколта. Преди да засеете семената, трябва да проучим достатъчно добре индивидуалните сортови особености.

Понякога времето може да ни изненада с температурите, но това не бива да ни подвежда. Важна е не само температурата на въздуха, но и на почвата, а освен това изискванията на дадената култура към продължителността на деня и осветеността.

Не заравяйте семената по-дълбоко от необходимото при засяване

Дълбочината на засяване е много важна и винаги е посочена на опаковката – добре е да не измисляме нищо друго. Преди сеитба почвата трябва да е навлажнена добре, а не след това, защото рискуваме семената да отидат по-дълбоко и създаваме предпоставка кълновете да не успеят да се покажат на повърхността. Колкото по-малки са семената, толкова по-трудно поникват даже под малък слой почва. Това е причината, поради която за някои култури е препоръчително семената да останат на повърхността и само да се покрият с фолио, а когато се покажат кълновете – то се отстранява.

Не допускайте преовлажняване на почвата

Пресушаването на почвата има негативно влияние върху растенията, но в действителност повече от тях загиват от преполиване. Всяка култура има определена необходимост от количество вода, а редовността на поливане зависи и от метеорологичните условия, и от вида на почвата. Тук трябва да се отбележи и фактът, че някои култури имат предпочитания към кореново поливане, а други към дъждуване или капково напояване.

Броят на поливките може да се намали, ако се помага за задържане на влагата чрез разрохкване на повърхността или мулчиране.

Не пренаторявайте растенията

Това се случва най-често при неправилни срокове за засаждане – растенията се развиват бавно и в желанието си да помогнем, увеличаваме количествата хранителни вещества. Не отчитаме факта, че това може да се дължи на стрес от недостиг на светлина, топлина или по други причини. Слабите растения не могат да усвояват цялото количество хранителни вещества и по този начин можем само да им навредим, а освен това, те ще се натрупат в почвата и ще се получи засоляване.

Органичните торове могат също да навредят, като стимулират развитието предимно на листна маса, а

азотните излишъци се преобразуват в нитрати и това влошава качеството на реколтата.

Всички хранителни вещества трябва да се внасят стриктно и в съответствие с инструкциите, като в никакъв случай не се превишават дозите.

Не засаждайте по-гъсто от допустимото

Всяко растение се нуждае от определено пространство за пълноценна хранителна среда и осветяване. Увеличаването над допустимото количество растения в никакъв случай няма да доведе до увеличаване на добивите, а напротив – ще го намали, защото растенията ще се конкурират за хранителни вещества и светлина. Качеството също ще се влоши.

Не извършвайте неразумни и необосновани химични обработки

Превантивните третирания трябва да се извършват в съответствие с препоръките за всяка култура. Ако открием пожълтяло листо, това съвсем не значи, че растението има нужда от помощ – по-старите листа завършват своя етап на развитие по-рано. Първо трябва да установим причината, а след това да приложим подходящото лечение, с правилния препарат и в подходящата доза.

Препоръчва се всички химични обработки да се извършват в сухо и спокойно време, навечер, в краен случай – рано сутрин.

Не нарушавайте правилата на сеитбооборота

Прилагането на тези правила позволява да се минимизират химичните обработки и способства да се увеличат добивите. Правилното редуване на културите води до намаляване натрупването на патогени в почвата, а в този случай могат да помогнат и сидератите.

Не игнорирайте плевенето

Плевелите се конкурират с градинските растения, като потребяват хранителни вещества и вода от почвата, а също така ги засенчват. Колкото по-щателно и редовно освобождаваме градината от плевели, толкова по-малка ще бъде конкуренцията им с градинските култури.

Мулчирането позволява да се предотврати растежа на плевелите. Ако плевенето не е сред любимите ни занимания, тогава можем да покрием свободните пространства с мулч.

ГРАХ ЯХНИЯ СЪС ЗЕЛЕНЧУЦИ

Продукти: грах - 800 г /консерва/, лук - 3 глави, моркови - 2 бр., червен пипер - 3 бр. или камба, тиквички - 1 бр., доматиено пюре - 2 с.л., брашно - 1 с.л., магданоз - 1 връзка, червен пипер - 1 ч.л., черен пипер - 1/2 ч.л., олио - 3 с.л., сол - 1 ч.л.

Приготвяне:

Лукът се почиства, нарязва на ситно и се запържва в 3 с.л. олио. Щом промени цвета си, се добавят нарязаните на кубчета моркови, пипер и тиквичка.

Разбъркват се зеленчуците на няколко пъти за около 5 минути. След това се добавя брашното и енергично се разбърква, за да не остане на бучки.

Към задушните зеленчуци се прибавя една консерва сварен и отцеден грах /около 800 г/. Прибавя се вода, за да покрие зеленчуците.

След като заври яхнията с грах се добавя доматиеното пюре и 1 чаена лъжичка сол. Подправя се с червен и черен пипер.

Оставя се да ври до напълно сваряване на зеленчуците и извирание на част от течността.

Около 10 минути преди да се изключи яхнията, се прибавя ситно нарязаният магданоз, като една част от него се оставя за непосредствено поръсване преди сервиране на постната яхния.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

1								
	2		6	7	8	9		
3			4					
	4		3					
			2	1	6	7		
	6					8		
		7				4		
	8		9	3	7	2		
		9						

ЛЕЧЕБНА МЕДУНИЦА

Лечебната медуница (*Pulmonaria officinalis*) е необичайно красиво растение с петнисти листа, за което освен като билка се отглежда и като декоративно цвете, а по-рядко и като зеленчук. То се отличава с такова явление, което рядко се среща при цъфтящи растения, като промяна в цвета на венчелистчетата му по време на цъфтежа.

От древни времена лечебната медуница е известна като билка, което се използва за лечение на белодробни заболявания. Оттук идва и научното наименование на рода *Pulmonaria* - от латинската дума *pulmo*, което означава бял дроб. Народът нарича медуницата Меча пита поради сладникавият вкус на растението, заради който мечките го обожават.

Лечебната медуница расте сенчести и влажни гори и храсталаци в цяла България, отглежда се и в градините. Това е многогодишно тревисто растение с пълзящо коренище, тънки придатъчни корени и изправени стъбла с височина 15-40 см. Листата са кадифено окосмени и яйцевидни със заострен връх и специфични петна.

Отдалеч се виждат цъфтящите издънки на медуницата в пролетна слънчева гора или градина. Сочното ми стъбло с овални редуващи се листа завършва в букет цветове с дълги венчелистчета в тръба, при младите цветове - виолетово-сини, а след опрашване - синкаво-розови. Растенията цъфтят през май. След цъфтежа, по-близо до средата на лялото, се образува плод - четири ядки, заострени в края.

Лечебната медуница е медоносно растение, лечебно и хранително растение. Пролетните базални листа на растението се използват в пролетни салати, а в Англия се отглежда специално на големи площи за използване в салати.

Лечебни рецепти с лечебна медуница

Лечебната медуница се използва за белодробни заболявания под формата на отвари и алкохолни тинктури. За да пригответе водна отвара ви трябва 1 с.л. нарязана суха трева, залива се с 1 чаша вряла вода, запарва се на топло място за 1-2 часа и се прецежда. Приема се по 1-2 с.л. 3 пъти на ден.

За същата цел билкарите често използват запарка от Лечебната медуница с бира. За това 2 супени лъжици нарязана билка трябва да се залее с 1 литър бира, добавете 1 супена лъжица мед и варете на слаб огън, докато обемът намалее наполовина. Вземете 1-2 с.л. 3 пъти на ден преди хранене.

За да пригответе алкохолна тинктура, трябва да напълните съдовете със сухи листа с една трета, налейте водка до върха, оставете за 15 дни. Приемайте по 1 чаена лъжичка с вода 3 пъти дневно преди хранене. При тежки форми на заболяването горните дози се увеличават 1,5-2 пъти.

При миома на матката и кисти на яйчниците помага тинктура от бял дроб с ракия или водка. За да направите това, литров буркан трябва да се напълни с една трета със сухи листа и да се залее с алкохол, оставя се да кисне в продължение на 2 седмици. 1 чаена лъжичка от получената тинктура се разрежда във вода и се приема три пъти на ден. Курсът трябва да бъде 4 седмици, след което трябва да се направи почивка за 4 седмици. Ако е необходимо, курсът се повтаря.

При наранявания вместо йод се използва сок от лечебна медуница, който има кръвоспиращо, стягащо и антисептично действие. Намачкани листа се налагат като превръзка към гнойни и други рани за по-бързо възстановяване. Сокоът от медуница лекува добре мазоли и напукани пети.

За да се отървете от болките в зъбите, залейте 2 супени лъжици медуница с вряща вода и запарете за 20 минути. Получената запарка се охлажда и се използва за жабурене. При това е важно да задържите запарката в устата си възможно най-дълго.

МАЛКА обява (до 76 символа)	РЕКЛАМА (в каре)	ОБЯВА (в каре)
2.00 лева	1.00 лв./см ²	0.50 лв./см ²

Вид на брой

Първа среща на живо в ресторант! Двамата се гледат изумено!!!

Тя - Добреее ..., пием докато се харесаме!
Той - Чак толкова не мога да изпия!

Мили дами, много внимавайте с измамите покрай черния петък!

Мъжът ми поръча парфюм и златна гривна, за да ме изненада, а тъпаците му изпратиха две въдици и рибарски стол!

Клиент към китаец зад сергия:

- Цял ден стоиш тук на крак, сигурно имаш разширени вени?

- Има, утли щци донеса. Тли бля за две лева!

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА
ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от **08.00ч. до 17.00ч.**

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!